

Кәсіптік стандарт: «Ағаш шебері және ағаш ұстасы жұмыстары бойынша жұмысшылар»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: "Ағаш шебері және ағаш ұстасы жұмыстары бойынша жұмысшылар" кәсіби стандарты "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленіп, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және құрылыс саласындағы қызметті жүзеге асыратын кәсіпорындарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Ағаш мастері – кәсіби жұмысшы, ағашпен жұмыс істейтін, ағаштан немесе оның негізінде бұйымдар жасайтын қолөнерші

2) Бетон – тұтқыр заттан (мысалы, цемент), ірі және ұсақ толтырғыштардан, судан тұратын ұтымды таңдалған және тығыздалған қоспаны қалыптастыру және қатайту нәтижесінде алынған жасанды тас құрылыс материалы. Кейбір жағдайларда оның құрамында арнайы қоспалар болуы мүмкін, сонымен қатар құрамында су жоқ (мысалы, асфальтбетон)

3) Фимарат – табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілік объект (жер үсті, су беті және (немесе) жер асты, су асты). Фимарат көркемдік-эстетикалық, әшекей-қолданбалы не мемориалдық мақсатта да болуы мүмкін

4) Құрылыс – қандай да бір заттың, машинаның, аспаптың, құрылыстың және т. б. бөліктерінің құрылымы, құрылымы, өзара орналасуы

5) Құрылыс қызметі – жаңа объектілер салу және (немесе) бар объектілерді (үйлерді, ғимараттар мен олардың кешендерін, коммуникацияларды) өзгерту (кеңейту, жаңғырту, техникамен қайта жарақтандыру, реконструкциялау, қалпына келтіру, күрделі жөндеу), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтарды монтаждау (бөлшектеу), құрылыс материалдарын, бұйымдар мен конструкцияларын дайындау (өндіру), сондай-ақ аяқталмаған объектілер құрылысын консервациялау мен өз ресурстарын тауысқан объектілерді кейіннен кәдеге жарату жұмыстарын жүзеге асыру жолымен өндірістік және өндірістік емес негізгі қорларды құру жөніндегі қызмет

6) Мемлекеттік нормативтер (мемлекеттік нормативтік құжаттар) – адамның мекендеуі мен тіршілік етуіне қолайлы, қауіпсіз және басқа да қажетті жағдайларды қамтамасыз ететін нормативтік құқықтық актілер, қала құрылысы және техникалық регламенттері, нормативтік-техникалық құжаттар, өзге де міндетті талаптар, шарттар мен шектеулер жүйесі

7) Объектіні пайдалануға қабылдау актісі – объект құрылысының бекітілген жобаға және мемлекеттік (мемлекетаралық) нормативтерге сәйкес аяқталғанын және объектінің пайдалануға толық әзірлігін растайтын құжат

8) Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекетаралық нормативтер (мемлекетаралық нормативтік құжаттар) – Қазақстан Республикасы мен басқа мемлекеттің (басқа мемлекеттердің) аумақтарында Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шарттар негізінде қолданылатын, мемлекетаралық қала құрылысы нормативтерін, мемлекетаралық құрылыс нормалары мен ережелерін, құрылыстағы мемлекетаралық стандарттарды қамтитын нормативтік-техникалық құжаттардың, ережелердің және басқа да міндетті талаптардың, шарттар мен шектеулердің жүйесі

9) Тапсырыс беруші – қызметін Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға. Жобаның (бағдарламаның) тапсырыс беруші-инвесторы, тапсырыс беруші (меншік иесі), құрылыс салушы не олардың уәкілетті адамдары қызмет мақсаттарына қарай тапсырыс беруші бола алады

10) Техникалық қадағалау – орындалған жұмыстың сапасын, мерзімін, құнын, қабылдап алынуын және объектінің пайдалануға берілуін қоса алғанда, жобаны іске асырудың барлық сатысында құрылысты қадағалау

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) БА – басшылар, мамандар және өзге де қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

2) БТБА – жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

4) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Ағаш шебері және ағаш ұстасы жұмыстары бойынша жұмысшылар

5. Кәсіптік стандарттың коды: F43320007

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

F Құрылыс

43 Мамандандырылған құрылыс жұмыстары

43.3 Әрлеу жұмыстары

43.32 Ағаш шеберлігі және ағаш ұстасы жұмыстары

43.32.0 Ағаш шеберлігі және ағаш ұстасы жұмыстары

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандартта құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ құрылыс саласындағы және онымен байланысты салалардағы қызметті жүзеге асыратын қызметкерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын) - 2 СБШ-нің деңгейі

2) Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын) - 4 СБШ-нің деңгейі

3) Балташы - 2 СБШ-нің деңгейі

4) Балташы - 3 СБШ-нің деңгейі

5) Балташы - 4 СБШ-нің деңгейі

6) Ағаш мастері - 2 СБШ-нің деңгейі

7) Ағаш мастері - 3 СБШ-нің деңгейі

8) Ағаш мастері - 4 СБШ-нің деңгейі

9) Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын) - 3 СБШ-нің деңгейі

10) Терезелерді монтаждаушы - 2 СБШ-нің деңгейі

11) Терезелерді монтаждаушы - 3 СБШ-нің деңгейі

12) Терезелерді монтаждаушы - 4 СБШ-нің деңгейі

13) Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы - 2 СБШ-нің деңгейі

14) Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы - 3 СБШ-нің деңгейі

15) Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы - 4 СБШ-нің деңгейі

16) Сахна монтажшылары - 3 СБШ-нің деңгейі

17) Сахна монтажшылары - 2 СБШ-нің деңгейі

18) Сахна монтажшылары - 4 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)»:			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-004		
Кәсіптің атауы:	Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Маңдайшаларды монтаждаушы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7129-0-007 Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Техникалық құжаттаманың, өрт қауіпсіздігінің талаптарына сәйкес маңдайшаларды монтаждау бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Маңдайшаларды монтаждау үшін дайындық жұмыстарын жүргізу (электронды емес)	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1:	Маңдайшаларды монтаждау үшін дайындық жұмыстарын		

жүргізу (электронды емес)	Дағды 1: Маңдайшаларды монтаждау үшін дайындық жұмыстарын жүргізу (электронды емес)	Машықтар: 2-3 разряд 1. Жарнамалық конструкциялардың қарапайым жеке эскиздерін техникалық құжаттаманың талаптарына сәйкес, оларды әрі қарай орналастыру шарттары мен тапсырыс берушінің тілектерін ескере отырып әзірлеуді жүзеге асыру.
		Білімдер: 2-3 разряд 1. Қазақстан Республикасының кәсіптік қызмет саласындағы заңдары және өзге де нормативтік құқықтық актілері; 2. Қарапайым күрделіліктің әртүрлі материалдарынан жарнамалық құрылымдарды жасау әдістері мен әдістері; 3. Қолданылатын құрылғылар мен жабдықтардың мақсаты мен жұмыс принципі; 4. Қолданылатын материалдардың қасиеттері мен ерекшеліктері; 5. Металл мен пластмассаға арналған желім құрамдарының қасиеттері мен мақсаты, оларды қолдану ережелері; 6. Еңбек заңнамасының негіздері; 7. Ішкі еңбек тәртібінің ережелері; 8. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Маңдайшаларды монтаждау үшін көмекші жұмыстарды жүргізу (электронды емес)	Машықтар: 2-3 разряд 1. Қарапайым құрылымдарды, жеке бөлшектерді жасау және жинау; 2. Құрылымдардың электр элементтерін орнату және қосу.
	Білімдер: 2-3 разряд 1. Қазақстан Республикасының кәсіптік қызмет саласындағы заңдары және өзге де нормативтік құқықтық актілері; 2. Құрылымдарды жинау әдістері; 3. Еңбек заңнамасының негіздері; 4. Ішкі еңбек тәртібінің ережелері; 5. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік Дәлдік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)
	4	Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)
10. Кәсіптің карточкасы «Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)»:		
Топтың коды:	7129-0	
Қызмет атауының коды:	7129-0-004	
Кәсіптің атауы:	Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Фимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Маңдайшаларды монтаждаушы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7129-0-007 Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Техникалық құжаттаманың, өрт қауіпсіздігінің талаптарына сәйкес маңдайшаларды монтаждау бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Маңдайшаларды монтаждау бойынша жұмыстарды жүргізу (электронды емес), сапаны бақылау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Маңдайшаларды монтаждау бойынша жұмыстарды жүргізу (электронды емес), сапаны бақылау	Дағды 1: Жұмыстардың орындалу сапасын бақылау	Машықтар:	
		6-7 разряд 1. Объектідегі жұмыстарға арналған құралдарды дайындауды жүргізу; 2. Барлық бекіткіштердің болуына мерзімді мониторинг жүргізу; 3. Күрделі жарнамалық конструкцияларды монтаждау бойынша жұмыстарды орындау. 4. Монтаждау жұмыстарының кестесін жоспарлауды және жекелеген бұйымдарды өндіру мерзімдерінің мониторингін жүзеге асыру.	
		Білімдер:	
		6-7 разряд 1. Қазақстан Республикасының кәсіптік қызмет саласындағы заңдары және өзге де нормативтік құқықтық актілері; 2. Әр түрлі материалдардан және кез-келген күрделіліктен жарнамалық құрылымдарды жасау әдістері мен әдістері; 3. Дизайн негіздері; 4. Жобаның бөліктері бойынша жекелеген жобалық элементтердің сызбалары мен эскиздерін оқу үшін қажетті көлемде Проекциялық сызу негіздері; 5. Қолданылатын құрылғылар мен жабдықтардың мақсаты мен жұмыс принципі; 6. Қолданылатын материалдардың қасиеттері мен ерекшеліктері; 7. Металл мен пластмассаға арналған желім құрамдарының қасиеттері мен мақсаты, оларды қолдану ережелері; 8. Еңбек заңнамасының негіздері; 9. Ішкі еңбек тәртібінің ережелері; 10. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:		-	

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік Дәлдік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
11. Кәсіптің карточкасы «Балташы»:			
Топтың коды:	7115-1		
Қызмет атауының коды:	7115-1-002		
Кәсіптің атауы:	Балташы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Балташы, 2-7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай ағаш ұстасы ретінде		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7115-1-004 Ағаш ұстасы-реставратор		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ағаш конструкцияларды дайындау, құрастыру, орнату, жөндеу және қалпына келтіру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау 2. Дайындық ағаш ұстасы жалпы Құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау	Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік жөніндегі қолданыстағы заңнаманың талаптарын сақтау	Машықтар: 2-3 разряд 1. Ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау; 2. Жұмыс орнының жай-күйін еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарына, ағаш ұстасының жұмыс орнын ұйымдастыру ережелеріне сәйкес ұстау; 3. 1,3 м-ден астам биіктікте, сондай-ақ 20° және одан да көп еңісі бар беттерде бекітілген баспалдақтардан жұмыстарды орындау кезінде конструкциялардың элементтеріне бекітілетін сақтандыру белдігін немесе сақтандыру арқанын пайдалану.	

		<p>Білімдер:</p> <p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу кезінде өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік еңбегін қорғау талаптары; 2. Ағаш ұстасының жұмыс орнын жоспарлауға және жабдықтауға қойылатын талаптар; 3. Қызметкерге әсер ететін негізгі қауіпті және зиянды өндірістік факторлар; 4. Жеке қорғану құралдарын қолдану қағидалары; 5. Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету әдістері; 6. Қысқы жағдайдағы ағаш ұстасының ерекшеліктері және оларды орындау кезінде еңбекті қорғау талаптары; 7. Ағаш бұйымдар мен олардың элементтерін салу және құрастыру кезіндегі еңбекті қорғау талаптары; 8. Шатырда ағаш ұстасы және шатыр жұмыстарын орындау кезінде еңбекті қорғау талаптары; 9. Биіктікте жұмыс жүргізу орнына еңбекті қорғау талаптары; 10. Салмағы 500 кг дейінгі жүктерді өткізу және арнайы көлік және жүк құралдарын пайдалану қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Дайындық ағаш ұстасы жалпы Құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау	Дағды 1: Дайындық ағаш ұстасының жалпы құрылыс жұмыстарын орындау	<p>Машықтар:</p> <p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағаш материалдарын қолмен көлденең аралау, жону және сүрту кезінде қол құралын пайдалану; 2. Шатырларды шегелермен тігу арқылы құрғатып орнату бойынша ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу; 3. Қарапайым ағаш конструкцияларды (қоршау қабырғаларын, қоршауларды, көпірлерді, төсемдерді, едендерді, жинағыштар мен орамдарды) бөлшектеуді орындау; 4. Ағаш конструкцияларының элементтерін жуу, киізбен және толеммен қаптау арқылы қорғау; 5. Жұмыс нұсқаулығына сәйкес ағаш конструкциялар мен бөлшектерге антисептикалық және отқа төзімді қосылыстарды щеткамен біркелкі жағу; 6. Жұмыста қолданылатын материалдардың сапасын анықтау; 7. Дана шатыр материалдарын технологиялық талаптарға сәйкес сұрыптау; 8. Орындалған ағаш ұстасы жұмыстарының техникалық құжаттама талаптарына сәйкестігін бағалау; 9. Ағаш материалдарын олардың қасиеттеріне сәйкес қолдану; 10. Роликті және дана материалдардан жасалған қарапайым шатыр жабындарын бөлшектеуді жүргізу; 11. Технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкес қабырғалар мен терезе ойықтарының саңылауларын талшықты табиғи және арнайы материалдармен біркелкі толтыру; 12. Орама шатыр материалдарының шашырауын сүрту материалдарын қолдану арқылы алып тастау; 13. Шатырларды орнату кезінде орамдық және дана шатыр материалдарын жәшікке немесе төсемге төсеу және бекіту; 14. Жұмыс орны шегінде көтергіш-көлік және арнайы құралдардың көмегімен салмағы 500 кг дейінгі жүктерді арқандап байлауды және орнын ауыстыруды орындау.

	<p>Білімдер:</p> <p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданылатын ағаш материалдарының түрлері және ағаштың қасиеттері; 2. Ағаш өңдеу өндірісінде және ағаш ұстасы жұмыстарында қолданылатын ағаш түрлері; 3. Ағаштың ылғалдылығы, оны анықтау әдістері; 4. Накаттарға арналған майлардың түрлері мен құрамы; 5. Роликті және дана шатыр материалдарының түрлері; 6. Ағаш ұстасы жұмыстарын орындауға арналған техникалық құжаттаманың түрлері; 11. Құрылыс сызбаларындағы шартты белгілер; 7. Қабырғаларды, терезе мен есіктерді тығыздау үшін қолданылатын материалдар; 8. Құрылыс жұмыстарын жүргізу кезінде ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу мен қабылдаудың техникалық шарттары және оларға қойылатын негізгі талаптар; 9. Орамды шатырларды шегелермен тігумен құрғатып салу кезінде ағаш ұстасы жұмыстарын орындау ережесі; 10. Желімдеу тәртібі мен ережелері, бөлшектерді престеу тәсілдері; 11. Желімделгеннен кейін желімделген элементтердің ысырма режимі; 12. Антисептиктердің түрлері және антисептикалық және отқа төзімді құрамдармен жұмыс істеу ережелері; 13. Ағаш конструкцияларының элементтерін жуу, киізбен және толеммен қаптау ережесі; 14. Құралдарды, механизмдерді және құрылғыларды пайдалану ережесі; 15. Қылқалам көмегімен ағаш бөлшектер мен конструкцияларды антисептикалық және отқа төзімді құрамдармен жабу әдістері; 16. Аралау кезінде материалдарды белгілеу ережелері; 17. Қол ара пышақтарын сымдау және қайрау ережелері; 18. Бөлшектердегі өтпелі және өтпейтін тесіктерді қашаулармен және қашаулармен қашау ережелері мен тәсілдері; 19. Орама және дана материалдардан жасалған қарапайым шатыр жабындарын бөлшектеу тәсілдері; 20. Шатырларды орнату кезінде дана шатыр материалдарын төсеу, бекіту және түйістіру тәсілдері; 21. Дөңгелек, кесілген ағаш материалдарын және ағаштан жасалған бұйымдарды тасымалдауға, сақтауға және сақтауға қойылатын талаптар.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Дағды 2: Дайындық қалыптау жұмыстарын орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Элементтердің қауіпсіздігі мен тұтастығын қамтамасыз ететін белгілі бір операциялар тізбегін сақтай отырып, Іргетастардың, қабырғалардың және бөлімдердің қалыптарын бөлшектеу; 2. Қолдану саласына байланысты қалыптарды майлауды таңдау (ғимараттың жер асты бөлігінің конструкцияларын бетондау үшін қалыптардың көлденең, тік беттері, қалыптау қалыптары); 3. Технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкес илектеу және қалыпқа майлауды жағу; 4. Бетон мен ерітіндінің қалдықтарын қалыптан алып тастау; 5. Қарапайым дайындық қалыптау жұмыстарының сапасын бақылау.

		Білімдер:	
		2-3 разряд 1. Қалыптардың түрлері мен мақсаты; 2. Қалыптардың түрлері және оларды қолдану салалары; 3. Іргетастардың, қабырғалар мен бөлімдердің қалыптарын бөлшектеу ережелері мен реттілігі; 4. Қалыптарға арналған майлардың түрлері мен құрамы; 5. Ғимараттың жер асты бөлігінің конструкцияларын құюға арналған қалыптардың көлденең, тік беттеріне майлауды жағудың айрықша ерекшеліктері; 6. Қалыптарға арналған майларға қойылатын талаптар және оларды қалыптарға жағу ережелері; 7. Қалыптарды бетоннан және ерітіндіден тазартудың механикалық және химиялық тәсілдері; 8. Қарапайым дайындық қалыптау жұмыстарының сапасын бақылау әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Балташы	
	4	Балташы	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
12. Кәсіптің карточкасы «Балташы»:			
Топтың коды:	7115-1		
Қызмет атауының коды:	7115-1-002		
Кәсіптің атауы:	Балташы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Балташы, 2-7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай ағаш ұстасы ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7115-1-004 Ағаш ұстасы-реставратор		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ағаш конструкцияларды дайындау, құрастыру, орнату, жөндеу және қалпына келтіру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау</p> <p>2. Құрылыс материалдарымен қарапайым конфигурациямен және орнатудың қарапайым әдістерімен ағаш ұстасы жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау</p> <p>3. Күрделілігі орташа ағаш ұсталық жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау</p>
Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау	Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік жөніндегі қолданыстағы заңнаманың талаптарын сақтау	<p>Машықтар:</p> <p>4-5 разряд</p> <p>1. Ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау;</p> <p>2. Жұмыс орнының жай-күйін еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарына, ағаш ұстасының жұмыс орнын ұйымдастыру ережелеріне сәйкес ұстау;</p> <p>3. 1,3 м-ден астам биіктікте, сондай-ақ 20° және одан да көп еңісі бар беттерде бекітілген баспалдақтардан жұмыстарды орындау кезінде конструкциялардың элементтеріне бекітілетін сақтандыру белдігін немесе сақтандыру арқанын пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>4-5 разряд</p> <p>1. Ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу кезінде өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік еңбегін қорғау талаптары;</p> <p>2. Ағаш ұстасының жұмыс орнын жоспарлауға және жабдықтауға қойылатын талаптар;</p> <p>3. Қызметкерге әсер ететін негізгі қауіпті және зиянды өндірістік факторлар;</p> <p>4. Жеке қорғану құралдарын қолдану қағидалары;</p> <p>5. Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету әдістері;</p> <p>6. Қысқы жағдайдағы ағаш ұстасының ерекшеліктері және оларды орындау кезінде еңбекті қорғау талаптары;</p> <p>7. Ағаш бұйымдар мен олардың элементтерін салу және құрастыру кезіндегі еңбекті қорғау талаптары;</p> <p>8. Шатырда ағаш ұстасы және шатыр жұмыстарын орындау кезінде еңбекті қорғау талаптары;</p> <p>9. Биіктікте жұмыс жүргізу орнына еңбекті қорғау талаптары;</p> <p>10. Салмағы 500 кг дейінгі жүктерді өткізу және арнайы көлік және жүк құралдарын пайдалану қағидалары.</p>
Еңбек функциясы 2: Құрылыс материалдарымен қарапайым конфигурациямен және орнатудың қарапайым әдістерімен ағаш ұстасы жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Дағды 1:
Құрылыс материалдарымен қарапайым конфигурациямен және орнатудың қарапайым әдістерімен ағаш ұстасының жалпы құрылысын орындау

Машықтар:

4-5 разряд

1. Ағаш материалдарын электрлендірілген құралмен өңдеуді орындау;
2. Қол және электрлендірілген құралды қолдана отырып, материалдарды бойлық аралауды орындау;
3. Төсеу үшін негіздер мен линолеумды дайындауды, линолеумды ыстық ауамен дәнекерлеуді орындау;
4. Қол және электрлендірілген құралды қолдана отырып ағаш материалдарын әрлеу механикалық өңдеуді орындау;
5. Ағаш конструкциялар мен бөлшектерге антисептикалық және отқа төзімді қосылыстарды жағу кезінде бүріккіш пистолеттер мен бүріккіштерді, ойықтарды, жоталарды және төрттен бір бөлігін іріктеу кезінде қол құралын пайдалану;
6. Бөренелерді бір жиекке, екі жиекке (жатуға), үш жиекке, төрт жиекке - таза ағашқа және дөңгелек етіп кесу;
7. Уақытша ғимараттарды олардың құрылымдық шешімдеріне, материалдарына және өлшемдеріне қарай бөлшектеу тәсілдерін таңдау;
8. Техникалық құжаттамаға, экологиялық және өрт қауіпсіздігі регламенттеріне сәйкес уақытша ғимараттарды бөлшектеуді, әртүрлі типтегі тіректердің элементтерін бөлшектеуді орындау;
9. Шатыр жабындарының зақымдалған учаскелерін роликті материалдардан және шатыр парақтарынан немесе плиткалардан ауыстыру;
10. Қарапайым пішінді шатырдың шатыр жүйесінің қабаттарын орама және дана шатыр материалдарымен бекіту;
11. Жобалық құжаттамаға сәйкес юбкалар мен галтельдерді монтаждауды орындау;
12. Орам материалдарын шегелермен, шатыр парақтарымен немесе плиткалармен тігумен құрғатып механикалық бекіту бойынша жұмыстарды орындау;
13. Кесу сызығын белгілеуді орындаңыз және тақталар мен пластиналардың жиектерін белгілеуге сәйкес қатаң түрде кесу;
14. Құрғақ сылақ парақтарын бекіту үшін бетті дайындаңыз, құрғақ сылақ парақтарын бекітіңіз, шатыр жүйесінің элементтерін бөлшектеу (жәшік);
15. Құрылыс-монтаж жұмыстарын орындау кезінде буындарды тығыздағыш массамен толтыру;
16. Ағаш ұстасы жұмыстарын орындау кезінде қолданылатын құрылғылардың, құралдар мен жабдықтардың жарамдылығы мен жұмыс қабілеттілігін тексеру;
17. Қабырғалар мен төбелерді сылау және қаптау үшін қаптау;
18. Сыртқы және ішкі бұрыштық қосылыстармен юбка мен филелерді біріктіру;
19. Орнату кезінде желдету саңылауларын орнату тақтайшалар, тақтай едендерді төсеу кезінде салбырау;
20. Ағаш ұстасы жұмыстары кезінде қарапайым жұмыс және құрастыру сызбаларын оқу.

	<p>Білімдер:</p> <p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағаш өңдеу жабдықтарының түрлері мен құрылымы, жәшіктердің түрлері және оларды қолдану салалары, линолеумды негізге жабыстыру түрлері мен тәсілдері; 2. Ағаш құрылымының оның физика-механикалық қасиеттеріне әсері; 3. Ағаштың ақаулары мен ақауларының жіктелуі және сипаттамасы; 4. Қарапайым ағаш ұстасының жалпы құрылыс жұмыстарының сапасын бақылау әдістері; 5. Қарапайым жұмыс және құрастыру сызбаларын оқу ережелері; 6. Бұрғылауға арналған қол және электрлендірілген Аспаптардың құрылғысы, қол электродолбежниктерінің құрылғысы; 7. Электрлендірілген ұшақтармен жұмыс істеу ережелері мен әдістері; 8. Ағаш түрлерінің сипаттамасы; 9. Қаңқалы-қаптамалы конструкцияларды орнату орындарын белгілеу тәсілдері мен тәсілдері; қаңылтыр материалдарды, металл және ағаш қаңқалардың бағыттаушы және тірек профильдерін кесу ережесі; 10. Қолданылатын құралдардың, айлабұйымдар мен мүкәммалдың мақсаты мен қолдану ережесі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Дағды 2: Құрылыс материалдарымен қарапайым конфигурациямен және орнатудың қарапайым әдістерімен қалыптау жұмыстарын орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пішіндеуді қолдайтын ормандардың қарапайым элементтерін жинамай-ақ дайындау; 2. Түзу сызықты (тік бұрышты және қиғаш бұрышты) пішіндеу қалқандарын және барлық түрдегі пішіндеудің түзу сызықты элементтерін дайындау кезінде технологиялық құжаттаманың талаптарын орындау; 3. Қалқандардың зақымдалған бөліктерін түзу сызықты контурларды және барлық түрдегі түзу сызықты элементтерді қалпына келтіру; 4. Едендердің, арқалықтардың, бағаналардың, мұз кескіштердің, Арқалық аралықтардың және көпірлердің үстеме құрылыстарының пішіндерін бөлшектеу; 5. Қарапайым қалыптау жұмыстарының сапасын бақылау.

Білімдер:

4-5 разряд

1. Мүкәмалдық ормандар мен тіректердің түрлері мен мақсаты, оларды құрастыру және бөлшектеу тәсілдері;
2. Түзу сызықты қалқандарды қалыптарды және сылаққа арналған бөлімдерді дайындау тәсілдері;
3. Қалып қалқандарын түзу сызықты сұлбаны және барлық түрдегі түзу сызықты қалып элементтерін дайындауға қойылатын технологиялық құжаттаманың талаптары;
4. Қалып қалқандарын дайындау үшін материалға қойылатын талаптар;
5. Барлық түрдегі қалыптардың қалқандарын түзу сызықты контурын және түзу сызықты элементтерін жөндеу әдістері мен ережелері;
6. Орындалатын қалыптардың конструкциялары мен тәсілдері;
7. Бағаналардың, арқалықтардың, қабырғалардың қалыптарын құрастыру және орнату тәсілдері;
8. Көпірлердің төбелерін, арқалықтарын, бағандарын, мұз кескіштерін, арқалық аралық және сыйлық үстіндегі құрылысын бөлшектеу тәсілдері;
9. Қалыптарды құрастыру, орнату және бөлшектеу тәртібі;
10. Қарапайым қалыптау жұмыстарының сапасын бақылау әдістері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Еңбек функциясы 3:
Күрделілігі орташа ағаш
ұсталық жалпы құрылыс
және қалыптау жұмыстарын
орындау

Дағды 1:
Күрделілігі орташа ағаш
ұсталық жалпы құрылыс
жұмыстарын орындау

Машықтар:

4-5 разряд

1. Қолдану объектісіне байланысты құрылымдық элементтердің конъюгация түрін таңдау (жанасу беттерін тоқтату (кесу) немесе механикалық байланыстардағы байланыс);
2. Орнату талаптарына сәйкес бөлімдерді, терезе мен есік жақтауларын, блоктар мен терезе тақталарын орнату кезінде дыбыс өткізбейтін жұмыстарды орындау;
3. Антисептикалық және гидрооқшаулағыш таңғыштарды дайындау және оларды тіректерге бекіту бойынша жұмыстарды орындау;
4. Дана шатыр материалдарын бекіту бойынша жұмыстарды орындау;
5. Технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкес құрылымдық элементтерден блоктық тіректерді монтаждау бойынша жұмыстарды орындау;
6. Ағаш тіректердің негізгі элементтерін - тіректерді, префикстерді, беткейлерді біріктіру бойынша жұмыстарды орындау;
7. Дыбыс өткізбейтін плиткалардан, алюминий және ағаш-жоңқа тақталарынан аспалы төбелер конструкцияларының элементтерін белгілеуді, бекітуді орындау;
8. Жақтау жақтауларын құрастыру және бекіту, жақтауды қаптау және оқшаулаумен толтыру;
9. Ағаш конструкциялар мен бөлшектерді антисептикалық және отқа төзімді құрамдары бар ванналарға батыру әдісімен өңдеуге (сіңдіруге) технологиялық құжаттаманың талаптарын орындау;
10. Технологиялық құжаттамаға сәйкес ағаш негіздерді орнату және ауыстыру;
11. Күрделілігі орташа ағаш ұсталық жалпы құрылыс жұмыстарын орындау сапасын бақылау;
12. Материалдарды таңдау және қабырғалардың материалына байланысты мауэрлат пен рафтерлерді бекітудің әртүрлі әдістерін қолдану;
13. Тұрғын және өнеркәсіптік ғимараттардың ағаш бөлшектерін, элементтері мен конструкцияларын сәйкестендіруді және механикалық қосуды жүзеге асыру;
14. Шаблондар мен құралдарды қолдана отырып, терезе мен есік жақтауларының және олардың элементтерінің блоктарының өлшемдерін, вертикалын, қисаюын және қисаюын тексеру;
15. Технологиялық құжаттамаға сәйкес жолақтардан, желімделген қалқандардан, ағаш-талшықты және ағаш-жоңқа тақталарынан және соңғы дойбыдан жасалған еден жабынының элементтерін пішу, төсеу, бекіту және түйістіру;
16. Шатыр жоспарында үш және төрт қабатты шатыр, шатыр, жамбас, Т - және L - тәрізді жабындарда шатыр парақтары мен плиталарын төсеу және бекіту;
17. Ағаш ұстасы жұмыстары кезінде орташа қиындықтағы жұмыс және құрастыру сызбаларын оқу.

Білімдер:

4-5 разряд

1. Қоршаулардың түрлері және оларды әртүрлі материалдардан жасау тәсілдері;
2. Жылтыратылған байланыстырғыштардың түрлері;
3. Бүктемелерді тазарту әдістері мен ережелері және қолданылатын құрал;
4. Қабат аралық және шатыр жабындарының конструкциясы және оларды жасау кезіндегі ағаш ұстасы жұмыстарының реттілігі;
5. Күрделілігі орташа ағаш ұсталық жалпы құрылыс жұмыстарын орындау сапасын бақылау тәсілдері;
6. Ағаш ұстасы құрылғыларының, құралдарының және ағаш өңдеу станоктарының мақсаты мен қолдану тәсілдері;
7. Ағаш негіздердің мақсаты, дайындау принципі және құрастыру және бөлшектеу тәртібі;
8. Қабырғалар мен төбелерді әрлеу үшін әр түрлі қабырғаларға материалдарға бекіту қасиеттері мен әдістері;
9. Құрылымдар мен жабдықтардың салмағына байланысты шпал торларын төсеу, бекіту және оларға төтеп беретін жүктемелерді есептеу тәсілдері;
10. Тірек және тірек емес ағаш бөлшектерін, тұрғын және өнеркәсіптік ғимараттардың элементтері мен конструкцияларын құрастыру мен монтаждаудың технологиялық реттілігі;
11. Қаптамаларды, қаптамаларды, еден негіздерін жөндеу бойынша қарапайым жұмыстарды орындау тәсілдері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

<p>Дағды 2: Күрделілігі орташа қалыптау жұмыстарын орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптарды қолдайтын құрылыс ағаштарды бөлшектеу; 2. Элементтердің сақталуын қамтамасыз ететін операциялар реттілігін сақтай отырып, аркалардың, күмбездердің, қоймалардың, қабықтардың, резервуарлардың, бактардың, бункерлердің, спиральді камералардың, соратын және жеткізетін құбырлардың қалыптарын бөлшектеуді орындау; 3. Қалып қалқандарын көтергіш арматуралық қаңқаға немесе қатты арматураға бекітуді орындау; 4. Жылжымалы қалыптың қалқандарын домкрат жақтаулары мен жұмыс палубасының шеңберлерімен құрастыру және сенімді бекіту бойынша жұмыстарды орындау; 5. Люктер немесе қаттылық қабырғалары бар жеке элементтерден қалқан пішіндерін құрастыру бойынша жұмыстарды орындау; 6. Жұмыс палубасында лазерлік люктер мен қоршаулар жасау; 7. Күрделілігі орташа қалыптау жұмыстарын орындау сапасын бақылау; 8. Созылу белгілерімен, пішіндеу қысқыштарымен және аралықтармен бекіту арқылы қалыптың қаттылығын қамтамасыз ету; созылу белгілерін бекітудің якорь әдісін қолдану; 9. Теңіз гидротехникалық құрылыстар массивтері үшін пішіндеу қалқандарының қираған элементтерін ауыстыруды жүзеге асыру; 10. Қажетті мөлшердегі тақталар мен штангаларды таңдау және палубаларды орнату кезінде олардың бір бірімен тығыз және сенімді бекітілуін қамтамасыз ету; 11. Қалыптарды қолдайтын орман элементтерін жинау және орнату; 12. Жеке элементтерден немесе алдын-ала дайындалған қалыптардан қалыптарды жинау.
--	--

		Білімдер:	
		<p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптардың түрлері, құрамдас элементтер және оларды құрастыру тәсілдері; 2. Қалыптарды орнатудың құрылымдық ерекшеліктері мен әдістері; 3. Күрделілігі орташа қалыптау жұмыстарын орындау сапасын бақылау тәсілдері; 4. Бойлық және көлденең люктері бар теңіз гидротехникалық құрылыстарының массивтері үшін қалып қалқандары мен қабырғалары бар ірі панельді қалқан қалқандары құрылысының ерекшеліктері; 5. Аркалардың, күмбездердің, қоймалардың, қабықтардың, резервуарлардың, бактардың, бункерлердің, спиральды камералардың, соратын және жеткізетін құбырлардың қалыптарын бөлшектеудің айрықша ерекшеліктері; 6. Әр түрлі құрылымдардың пішінін қолдайтын ормандарды бөлшектеу ережелері; 7. Қалыптарды қолдайтын ормандарды жинау, орнату және бекіту ережелері; 8. Жылжымалы қалыптарды жинаудың принципті құрылымы мен реттілігі, ілулі қалыптарды бекіту әдістері; 9. Тақталар мен арқалықтардан төсемелер жасауға қойылатын талаптар; 10. Қалыптарды қолдайтын ормандарды орнатуға қойылатын талаптар; 11. Доғақалып жасауға және орнатуға қойылатын пайдалану талаптары. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Фимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Балташы	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
13. Кәсіптің карточкасы «Балташы»:			
Топтың коды:	7115-1		
Қызмет атауының коды:	7115-1-002		
Кәсіптің атауы:	Балташы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Балташы, 2-7 разряд</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Фимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай ағаш ұстасы ретінде	
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7115-1-004 Ағаш ұстасы-реставратор	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ағаш конструкцияларды дайындау, құрастыру, орнату, жөндеу және қалпына келтіру	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау 2. Ірі габаритті құрылыс материалдарымен ағаш ұсталық жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау 3. Күрделі конфигурациядағы ірі габаритті құрылыс материалдарымен және орнатудың күрделі әдістерімен ағаш ұсталық жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау	Дағды 1: Еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік жөніндегі қолданыстағы заңнаманың талаптарын сақтау	Машықтар: 6-7 разряд 1. Ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау; 2. Жұмыс орнының жай-күйін еңбекті қорғау, өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарына, ағаш ұстасының жұмыс орнын ұйымдастыру ережелеріне сәйкес ұстау; 3. 1,3 м-ден астам биіктікте, сондай-ақ 20° және одан да көп еңісі бар беттерде бекітілген баспалдақтардан жұмыстарды орындау кезінде конструкциялардың элементтеріне бекітілетін сақтандыру белдігін немесе сақтандыру арқанын пайдалану.
		Білімдер: 6-7 разряд 1. Ағаш ұстасы жұмыстарын жүргізу кезінде өрт, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік еңбегін қорғау талаптары; 2. Ағаш ұстасының жұмыс орнын жоспарлауға және жабдықтауға қойылатын талаптар; 3. Қызметкерге әсер ететін негізгі қауіпті және зиянды өндірістік факторлар; 4. Жеке қорғану құралдарын қолдану қағидалары; 5. Зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету әдістері; 6. Қысқы жағдайдағы ағаш ұстасының ерекшеліктері және оларды орындау кезінде еңбекті қорғау талаптары; 7. Ағаш бұйымдар мен олардың элементтерін салу және құрастыру кезіндегі еңбекті қорғау талаптары; 8. Шатырда ағаш ұстасы және шатыр жұмыстарын орындау кезінде еңбекті қорғау талаптары; 9. Биіктікте жұмыс жүргізу орнына еңбекті қорғау талаптары; 10. Салмағы 500 кг дейінгі жүктерді өткізу және арнайы көлік және жүк құралдарын пайдалану қағидалары.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Еңбек функциясы 2: Ірі габаритті құрылыс материалдарымен ағаш ұсталық жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау		

Дағды 1:
Ірі габаритті құрылыс материалдарымен ағаш ұсталық жалпы құрылыс жұмыстарын орындау

Машықтар:

6-7 разряд

1. Бөрене үйінің бір бөлігін тәждерді ауыстырмай зақымдалған аймақты кесу әдісімен ауыстыру және жаңа элементтерді негізгі құрылыммен кейіннен буындау бойынша жұмыстарды орындау;
2. Арқалықтарды, фермаларды, диафрагмаларды және көпір төсемдерін бір аралық құрылымға дайындау және құрастыру, тіректер мен тіректер жүйелерін бір-бірімен тығыз байланыстыра отырып, рамка түрінде тіректерді орнату бойынша жұмыстарды орындау;
3. Технологиялық құжаттамаға сәйкес көпір-тіректер, тіреуіштер, ригельдер, пурлдар, тіреу жастықтары, қоршаулар және өртке қарсы алаңдар конструкцияларының элементтерін қою бойынша жұмыстарды орындау;
4. Құрылымдық элементтерді түсіру, сұрыптау және төсеу арқылы тіректерді ұзарту арқылы ормандар мен эстакадаларды бөлшектеу;
5. Аяқтарды аяғымен, қабаттасуымен немесе табанымен жұптастыру;
6. Күрделілігі жоғары ағаш ұстасының жалпы құрылыс жұмыстарының сапасын бақылау;
7. Ағаш конструкциялар мен бөлшектерді антисептикалық және отқа төзімді қосылыстармен сіңдіру кезінде компрессорлық қондырғыларды пайдалану;
8. Ағаш ұстасы жұмыстары кезінде күрделі жұмыс және құрастыру сызбаларын оқу.

Білімдер:

6-7 разряд

1. Ағаш көпірлердің түрлері және олардың құрылымдық ерекшеліктері;
2. Әртүрлі түрдегі және мақсаттағы ағаш копрларды жинау әдістері;
3. Бөренелерден, бөренелерден және қалқандардан үйлерді құрастыру кезінде тігінен және көлденеңінен рұқсат етілген ауытқулар;
4. Күрделілігі жоғары ағаш ұсталық жалпы құрылыс жұмыстарын орындау сапасын бақылау тәсілдері;
5. Күрделі ағаш конструкцияларды, қосылыстар мен кесінділерді белгілеу және дайындау тәсілдері;
6. Көпір-тіректер, тіреуіштер, ригельдер, жүгіргіштер, тіреу жастықтары, қоршаулар және өртке қарсы алаңдар конструкцияларының элементтерін қоюға қойылатын технологиялық құжаттаманың талаптары;
7. Үш қабатты және көп қабатты бөлімдерді, металл және ағаш жақтаулардағы гипсокартоннан және гипс талшықты парақтардан жасалған көп деңгейлі аспалы төбелерді орнату әдістері;
8. Күрделі геометриялық пішіндегі металл және ағаш қаңқаларды жобалық жағдайға орнату ережелері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

<p>Дағды 2: Ірі габаритті құрылыс материалдарымен қалыптау жұмыстарын орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологиялық құжаттамаға сәйкес доғалы көпірлердің пішіндерінің шеңберлеріне кептелістерді дайындау және төсеу; 2. Жобаға сәйкес көп қырлы және қисық пішінді орнатуды орындау; 3. Қисық сызықты және ірі панельді қалыптау қалқандарының құрамдас элементтерін жөндеу және ішінара ауыстыру; 4. Әртүрлі көлбеу бұрыштары бар құрылымдардың пішінін құрастыруды орындау; 5. Технологиялық құжаттамаға сәйкес пішіндеу жүйелерінің элементтерін ірілендіріп құрастыруды орындау; 6. Технологиялық құжаттамаға сәйкес якорь пішінінің бүйір беттерінің қалқандарын болттармен және тіреуіш арқалықтармен орнатуды және бекітуді орындау; 7. Негізгі тірек конструкцияларына 50 м дейінгі аралықта палубаларды шеңберлермен бекіту; 8. Күрделілігі жоғары қалыптау жұмыстарын орындау сапасын бақылау; 9. Айнымалы қима бағандары үшін қалыптарды орнату.
	<p>Білімдер:</p> <p>6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сорғыш және жеткізетін құбырлар мен спиральды камералардың тірек конструкцияларын ірілендіріп құрастыруды орындау ережесі мен реттілігі; 2. Зәкірлер қалыптарының бүйір беттерінің қалқандарын болттармен және тіреуіш арқалықтармен монтаждау және бекіту ережесі мен реттілігі; 3. Көп қырлы және қисық пішінді орнату ережелері мен реттілігі; 4. Ұзындығы 50 м дейінгі көпірлерді құрастыру және монтаждау ережелері мен реттілігі; 5. Айнымалы қима бағандарының қалыптарын салу ережелері мен тәсілдері; 6. Ағаш қалыптарды, құрама ғимараттардың элементтері мен конструкцияларын орнатуға арналған жұмыс сызбаларын оқу ережелері; 7. Доғалы көпірлердің пішініне кептелістерді дайындау және төсеу тәсілдері; 8. Күрделілігі жоғары қалыптау жұмыстарын орындау сапасын бақылау тәсілдері; 9. Қисық сызықты және ірі панельді қалыптау қалқандарын жөндеу тәсілдері; 10. Көлбеу еден қалыптарын орнату және бекіту әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>

Еңбек функциясы 3:
Күрделі конфигурациядағы ірі габаритті құрылыс материалдарымен және орнатудың күрделі әдістерімен ағаш ұсталық жалпы құрылыс және қалыптау жұмыстарын орындау

<p>Дағды 1: Күрделі конфигурациядағы ірі құрылыс материалдарымен және орнатудың күрделі әдістерімен күрделі ағаш ұсталарын орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көлемді блоктардан, бөлшектер жиынтығынан және зауытта жасалған бұйымдардан жасалған рамалық, брусчаткалы, панельдік конструкциялы құрама үйлерді монтаждауды орындау; 2. Арқалықтарды дайындау және арқалық еденді орнату; 3. Габариттері 15 м жоғары ірі құрылыс элементтері мен конструкцияларын құрастыру және орнату бойынша жұмыстарды орындау; 4. Еден қалқандарын төсеуді орындау; 5. Ағаш ұстасы жұмыстары кезінде кез-келген қиындықтағы жұмыс және құрастыру сызбаларын оқу; 6. Жұмыс орны шегінде көтергіш-көлік және арнайы құралдардың көмегімен жүктерді салмағы бойынша шектеусіз арқандап байлауды, байлауды және орнын ауыстыруды орындау. <p>Білімдер:</p> <p>6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағаш және тас қабырғаларға арқалықтарды төсеу және тірек ұштарын тығыздау ережелері мен тәсілдері; 2. Кез келген күрделіліктегі жұмыс және құрастыру сызбаларын оқу ережелері; 3. Күрделі ағаш бөлшектері мен конструкцияларын жөндеу бойынша жұмыстарды жүргізу тәртібі мен тәсілдері; 4. Құрылыс конструкцияларының ірі өлшемді элементтерінің түгендеу үлгілерін жасау тәсілдері; 5. Инженерлік құрылыстардың күрделі ағаш конструкцияларын құрастыру және орнату тәсілдері; 6. Күрделі және аса күрделі ағаш фермалар мен құрама қималы арқалықтарды монтаждау технологиялары; 7. Арнайы көлік және жүк құралдарын пайдалану және салмағы бойынша шектеусіз жүктерді өткізу қағидалары; 8. Жақтау-қаптау конструкцияларының жақтауларын сәндік қаптауды орындау тәсілдері; 9. Күрделі геометриялық пішіндердің рамалық-қаптамалық конструкцияларының типтік емес жақтауларының жекелеген элементтерін құрастыру негіздері және пішу және дайындау технологиясы; 10. Орындалған жұмыстардың сапасы мен көлеміне операциялық бақылау жүргізу қағидалары; 11. Күрделі геометриялық пішіндердің конструкцияларының шаблондарын жасаудың мақсаты мен тәсілдері; 12. Күрделі геометриялық пішіндер мен күрделі конструкциялардың қаңқалық элементтерін конструкцияларын пішу және дайындау ережесі; 13. Жұмыстарды жүргізу жобасына сәйкес материалдар мен бөлшектерді іріктеу және жинақтау ережесі.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>

	Дағды 2: Күрделі конфигурациядағы ірі құрылыс материалдарымен және орнатудың күрделі әдістерімен күрделі қалыптау жұмыстарын орындау	Машықтар:	
		6-7 разряд 1. Технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкес күрделі аркалы қалыптау жүйелерін құрастыруды орындау; 2. Сфералық және көп қырлы беттерді құю кезінде қалыптарды орнату бойынша жұмыстарды орындау; 3. Доғақалып белгілеу үшін шаблондар жасауды орындау; 4. Технологиялық құжаттаманың талаптарына сәйкес аралығы 50 м ден асатын көпірлерді құрастыруды және орнына орнатуды орындау; 5. Негізгі тірек конструкцияларына 50 м ден астам аралықпен палубаларды шеңберлермен бекіту; 6. Күрделі қалыптау жұмыстарының сапасын бақылау.	
		Білімдер: 6-7 разряд 1. Қорап тәрізді күрделі аркалы қалыптау жүйелерін құрастыру ережелері мен технологиялары; 2. Қоймаларды, қабықтарды және күмбездерді қалыптау түрлері мен тәсілдері; 3. Кружал буындарын белгілеу үшін шаблондар жасау ережелері мен тәсілдері; 4. Ұзындығы 50 м ден асатын көпірлерді құрастыру және монтаждау ережелері мен технологиялары; 5. Күрделі қалыптау жұмыстарын орындау сапасын бақылау әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
14. Кәсіптің карточкасы «Ағаш мастері»:			
Топтың коды:	7115-2		
Қызмет атауының коды:	7115-2-001		
Кәсіптің атауы:	Ағаш мастері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	38-шығарылым "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (38-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 29 мамырда № 20770 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде болып тіркелді. Ағаш шебері, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай ағаш ұстасы ретінде		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7115-2-004 Құрылыстағы ағаш мастері	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдарды әр түрлі әрлеу түрлерімен қорғау және безендіру	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қарапайым (түзу және тегіс) беттері бар қарапайым конструкциялардағы ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға қорғаныш-сәндік жабындарды жағу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Қарапайым (түзу және тегіс) беттері бар қарапайым конструкциялардағы ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға қорғаныш-сәндік жабындарды жағу	Дағды 1: Қорғаныш-сәндік жабындарды жағуға жұмыс орны мен бөлшектерді, қарапайым конструкциялардың тораптары мен бұйымдарын және қарапайым (түзу және тегіс) беттерін дайындау	Машықтар:
		<p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өндірістік тапсырмаға сәйкес қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бөлшектерді, тораптарды және ағаштан жасалған материалдардан жасалған бұйымдарды әрлеуге арналған құрылғылар мен аспаптарды, жабдықтарды таңдау; 2. Қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарының таңбалануын анықтау; 3. Ағаш материалдарының, әрлеу материалдарының түрін көзбен анықтау; 4. Бөлшектердің, тораптардың және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдардың бетін әрлеуге арналған материалдардың шығынын анықтау; 5. Бөлшектердің, тораптардың және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдардың бетіндегі ақауларды көзбен анықтау; 6. Бөлшектерге, тораптарға және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарға қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарын қауіпсіз қолдану ; 7. Бөлшектерді, тораптарды және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарды тегістеуге арналған жабдықтар мен құралдарды қауіпсіз пайдалану ; 8. Қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бөлшектердің, тораптардың және бұйымдардың жабындарының қатаю дәрежесін көзбен анықтау; 9. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану.

Білімдер:

2-3 разряд

1. Қарапайым конструкциялардың бөлшектерін, тораптары мен бұйымдарын тегістеуге және оларға лак-бояу және қорғаныш-сәндік материалдарды жағуға арналған аспаптар мен құрылғылардың түрлері, мақсаты, конструкциясы және жұмыс істеу принципі;
2. Бөлшектердің, тораптардың және қарапайым конструкциялардағы және әрлеуге жататын қарапайым беттері бар бұйымдардың түрлері, олардың ерекшеліктері;
3. Қорғаныш-сәндік, лак-бояу материалдарының түрлері, мақсаты, таңбалануы және жарамдылық мерзімі;
4. Ағаш түрлері, олардың негізгі қасиеттері мен ерекшеліктері;
5. Ағаш материалдарының түрлері, олардың қасиеттері мен ерекшеліктері;
6. Қолданылатын әрлеу материалдарының құрамы мен концентрациясы;
7. Қолданылатын әрлеу материалдары мен бұйымдарына нормативтік-техникалық құжаттама;
8. Қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарының шығынын есептеу әдістемесі;
9. Ақауларды жоюға және лак-бояу материалдары мен қорғаныш-сәндік жабындарды жағуға арналған жабдықтардың түрлері, техникалық пайдалану қағидалары, жұмысының технологиялық регламенті;
10. Қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарын жағу технологиялары;
11. Қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарын тұтыну нормалары;
12. Кептіру процесінің сапа көрсеткіштері және оларды анықтау әдістері;
13. Бөлшектердің, тораптардың және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым (түзу және тегіс) беттері бар бұйымдардың бетін кептірудің технологиялық режимдері;
14. Еңбекті қорғау талаптары;
15. Жұмыс барысында жеке қорғаныс құралдарын қолдану ережелері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

<p>Дағды 2: Қарапайым конструкциялардың бөлшектеріне, тораптарына және бұйымдарына және қарапайым (түзу және тегіс) беттерімен әрлеу жабынын жағу. Сапаны бағалау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бөлшектерге, тораптарға және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарға жабдықтың көмегімен қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарын қауіпсіз қолдану; 2. Қарапайым конструкциялардың бөлшектеріне, тораптары мен бұйымдарына лак-бояу материалдарын жағуға және қарапайым беттері бар және жабынды тегістеуге арналған жабдықты қауіпсіз пайдалану ; 3. Бөлшектерді, тораптарды және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттердегі бұйымдарды жылтырату үшін құралдарды қауіпсіз пайдалану; 4. Тегістеу таспасын астық бойынша таңдау; 5. Бөлшектерде, тораптарда және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарда алынған жабынның сапасын көзбен анықтау; 6. Қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бөлшектердің, тораптардың және бұйымдардың жабындарының қатаю дәрежесін көзбен анықтау; 7. Қарапайым конструкциялардың бөлшектерінде, тораптарында және бұйымдарында және қарапайым беттерімен алынған жабынның ақауларының күрделілігін бағалау; 8. Қарапайым құрылымдардың бөлшектерінде, түйіндерінде және бұйымдарында және қарапайым беттерінде алынған жабынның ақауларының себептерін талдау.
	<p>Білімдер:</p> <p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағаш түрлері, олардың негізгі қасиеттері мен ерекшеліктері; 2. Ағаш материалдарының түрлері, олардың қасиеттері мен ерекшеліктері; 3. Әрлеу материалдарының түрлері, олардың қасиеттері мен ерекшеліктері; 4. Қолданылатын әрлеу материалдарының құрамы мен концентрациясы; 5. Қолданылатын әрлеу материалдары мен бұйымдарына нормативтік-техникалық құжаттама Бөлшектерді, тораптарды және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарды әрлеуге арналған қолданылатын аспаптар мен құрылғылардың конструкциясы мен жұмыс принципі; 6. Бөлшектерге, тораптарға және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарға лак-бояу материалдары мен қорғаныш-сәндік жабындарды тегістеуге, жылтыратуға, жағуға арналған жабдықтардың түрлері, мақсаты, техникалық пайдалану қағидалары, жұмысының технологиялық регламенті; 7. Қорғаныс-сәндік және лак-бояу материалдарын жағу технологиялары; 8. Өнім сапасын бақылау әдістері мен құралдары; 9. Бөлшектерде, тораптарда және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарда алынған жабынның ақауларының пайда болу себептері, ақаулар және оларды жою шарттары; 10. Бөлшектерді, тораптарды және қарапайым конструкциялардағы және қарапайым беттері бар бұйымдарды әрлеудегі ақаудың негізгі түрлері, олардың жіктелуі және алдын алу тәсілдері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Ағаш мастері	
	4	Ағаш мастері	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
15. Кәсіптің карточкасы «Ағаш мастері»:			
Топтың коды:	7115-2		
Қызмет атауының коды:	7115-2-001		
Кәсіптің атауы:	Ағаш мастері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	38-шығарылым "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (38-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 29 мамырда № 20770 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде болып тіркелді. Ағаш шебері, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай ағаш ұстасы ретінде		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7115-2-004 Құрылыстағы ағаш мастері		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдарды әр түрлі әрлеу түрлерімен қорғау және безендіру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі конструкциялы, күрделі (қисық және бұйра) беттері бар сүрек пен ағаш материалдарынан жасалған бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға қорғаныш-сәндік жабындарды жағу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Күрделі конструкциялы, күрделі (қисық және бұйра) беттері бар сүрек пен ағаш материалдарынан жасалған бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға қорғаныш-сәндік жабындарды жағу			

<p>Дағды 1: Қорғаныш-сәндік жабындарды жағу жөніндегі операцияларға жұмыс орны мен күрделі конструкциялардағы және күрделі (қисық және бұйра) беттері бар бөлшектерді, тораптар мен бұйымдарды дайындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өндірістік тапсырмаға сәйкес ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдарды әрлеуге арналған құрылғылар мен аспаптарды, жабдықтарды таңдау; 2. Қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарының таңбалануын анықтау; 3. Ағаш материалдарының, әрлеу материалдарының түрін көзбен анықтау; 4. Бөлшектерді, тораптарды және күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бұйымдарды әрлеуге арналған материалдардың шығынын анықтау; 5. Күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бөлшектердің, тораптардың және бұйымдардың бетіндегі ақауларды көзбен анықтау; 6. Бөлшектерге, тораптарға және күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бұйымдарға қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарын қауіпсіз қолдану; 7. Күрделі конструкциялы және күрделі беттері бар бөлшектерді, тораптарды және бұйымдарды тегістеуге арналған жабдықтар мен құралдарды қауіпсіз пайдалану; 8. Күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бөлшектердің, тораптардың және бұйымдардың жабындарының қатаю дәрежесін көзбен анықтау.
	<p>Білімдер:</p> <p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделі конструкциялардың бөлшектеріне, тораптары мен бұйымдарына және күрделі беттері бар лак-бояу материалдары мен қорғаныш-сәндік жабындарды жағуға, олардың ақауларын жоюға арналған жабдықтардың түрлері, техникалық пайдалану қағидалары, жұмысының технологиялық регламенті; 2. Күрделі конструкциялардың бөлшектеріне, тораптары мен бұйымдарына және күрделі беттері бар қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарын жағу технологиялары; 3. Күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бөлшектерді, тораптарды және бұйымдарды әрлеуге арналған қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарын тұтыну нормалары; 4. Күрделі конструкциялы және күрделі беттері бар бөлшектерді, тораптарды және бұйымдарды кептіру процесінің сапа көрсеткіштері және оларды анықтау тәсілдері; 5. Күрделі конструкциялы және күрделі беттері бар бөлшектерді, тораптарды және бұйымдарды кептірудің технологиялық режимдері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>

	<p>Дағды 2: Күрделі конструкциялардағы және күрделі (қисық және бұйра) беттері бар бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға әрлеу жабынын жағу және олардың бетін қалпына келтіру. Сапаны бағалау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қорғаныс-сәндік және лак-бояу материалдарын жабдықтың көмегімен күрделі конструкциялардың бөлшектеріне, тораптары мен бұйымдарына және күрделі беттерімен қауіпсіз жағу; 2. Күрделі конструкциялардың бөлшектеріне, тораптары мен бұйымдарына жабын жағуға және күрделі беттері бар және жабынды тегістеуге арналған жабдықты қауіпсіз пайдалану; 3. Бөлшектерді, тораптарды және күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бұйымдарды жылтырату үшін құралдарды қауіпсіз пайдалану; 4. Тегістеу таспасын астық бойынша таңдау; 5. Күрделі конструкциялардың бөлшектерінде, тораптарында және бұйымдарында және күрделі (қисық және бұйра) беттерімен алынған жабынның ақауларының күрделілігін бағалау; 6. Күрделі құрылымдардың бөлшектерінде, түйіндерінде және бұйымдарында және күрделі (қисық және бұйра) беттерінде алынған жабынның ақауларының себептерін талдау.
		<p>Білімдер:</p> <p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қорғаныс-сәндік және лак-бояу материалдарын жағу технологиялары; 2. Күрделі конструкциялы және күрделі беттері бар бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға арналған Жылтырату материалдарының түрлері, мақсаты және қолдану ережесі; 3. Күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға лак-бояу материалдарын жағу әдістері мен тәсілдері; 4. Күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бөлшектерді, тораптарды және бұйымдарды әрлеу жабынының түрлері; 5. Арнайы эффектілердің түрлері, оларды күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бөлшектерге, тораптарға және бұйымдарға жағудың технологиялық тәсілдері; 6. Күрделі конструкциялардағы және күрделі беттері бар бөлшектердің, тораптардың және бұйымдардың лак-бояу жабындарын жақсарту әдістері\$ 7. Күрделі конструкциялы және күрделі (қисық және бұйра) беттері бар бөлшектердің, тораптардың және бұйымдардың сапасын бақылау әдістері мен құралдары; 8. Алынған жабынның ақауларының себептері, ақаулар және оларды жою шарттары; 9. Дайын өнімнің ақауының негізгі түрлері, олардың жіктелуі және алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Ағаш мастері

	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
16. Кәсіптің карточкасы «Ағаш мастері»:			
Топтың коды:	7115-2		
Қызмет атауының коды:	7115-2-001		
Кәсіптің атауы:	Ағаш мастері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	38-шығарылым "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (38-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 29 мамырда № 20770 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде болып тіркелді. Ағаш шебері, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Фимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай ағаш ұстасы ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7115-2-004 Құрылыстағы ағаш мастері		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдарды әр түрлі әрлеу түрлерімен қорғау және безендіру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі, көлемді, бұйра бөлшектерге, ағаш және ағаш материалдарынан жасалған тораптар мен бұйымдарға қорғаныш-сәндік және көркемдік жабындарды жағу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Күрделі, көлемді, бұйра бөлшектерге, ағаш және ағаш материалдарынан жасалған тораптар мен бұйымдарға қорғаныш-сәндік және көркемдік жабындарды жағу	Дағды 1: Жұмыс орнын және күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерді, тораптар мен бұйымдарды қорғаныш-сәндік және көркемдік жабындарды жағу жөніндегі операцияларға дайындау	Машықтар:	
		6 разряд 1. Өндірістік тапсырмаға сәйкес күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерді, тораптар мен бұйымдарды әрлеуге арналған құрылғылар мен аспаптарды, жабдықтарды таңдау; 2. Қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарының таңбалануын анықтау; 3. Ағаш материалдарының, әрлеу материалдарының түрін көзбен анықтау; 4. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерді, тораптар мен бұйымдарды безендіруге арналған материалдардың шығынын анықтау.	

	<p>Білімдер:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағаш түрлері, олардың негізгі қасиеттері мен ерекшеліктері; 2. Ағаш материалдарының түрлері, олардың қасиеттері мен ерекшеліктері; 3. Қолданылатын әрлеу материалдарының құрамы мен концентрациясы; 4. Қолданылатын әрлеу материалдары мен бұйымдарына нормативтік-техникалық құжаттама; 5. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерге, тораптар мен бұйымдарға арналған қорғаныш-сәндік және лак-бояу материалдарының шығынын есептеу әдістемесі; 6. Кептіру процесінің сапа көрсеткіштері және оларды күрделі, көлемді және бұйра бөлшектер, тораптар мен бұйымдар үшін анықтау әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Дағды 2:</p> <p>Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерге, тораптар мен бұйымдарға әрлеу немесе көркемдік жабынды жағу және олардың бетін қалпына келтіру. Сапаны бағалау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тегістеу таспасын астық бойынша таңдау; 2. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерде, тораптар мен бұйымдарда алынған жабынның сапасын көзбен анықтау; 3. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектердің, тораптар мен бұйымдардың жабындарының қатаю дәрежесін көзбен анықтау; 4. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерде, тораптарда және бұйымдарда алынған жабын ақауларының күрделілігін бағалау; 5. Алынған жабынның ақауларының себептерін күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерде, түйіндерде және бұйымдарда талдау. <p>Білімдер:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерге, тораптар мен бұйымдарға лак-бояу материалдарын жағу әдістері мен тәсілдері; 2. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерге, тораптар мен бұйымдарға арналған әрлеу жабынының түрлері Арнайы эффектілердің түрлері, оларды күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерге, тораптар мен бұйымдарға жағудың технологиялық тәсілдері; 3. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектердің, тораптар мен бұйымдардың лак-бояу жабындарын жақсарту әдістері; 4. Өнім сапасын бақылау әдістері мен құралдары; 5. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектерде, тораптар мен бұйымдарда алынған жабынның ақауларының пайда болу себептері, ақаулар және оларды жою шарттары; 6. Күрделі, көлемді және бұйра бөлшектердің, тораптар мен бұйымдардың ақауының негізгі түрлері, олардың жіктелуі және алдын алу әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 3: Біліктілігі төмен ағаш және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдарды өңдеушілер үшін тәлімгерлік және тағылымдамадан өтуді қамтамасыз ету	Машықтар: 6 разряд 1. Ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдарды әрлеу бойынша жұмыстарды орындаудың технологиялық режимдерінің сақталуын қамтамасыз ету; 2. Қалыптасқан жағдайға сәйкес авариялық немесе төтенше жағдай кезінде шешімдер қабылдау; 3. Жұмыс орнында еңбекті қорғау бойынша нұсқаулық өткізу; 4. Әрлеуші тағылымдамадан өтушілердің еңбекті қорғау жөніндегі қағидалардың, ережелер мен нұсқаулықтардың, белгіленген қағидалардың, нормалардың, нұсқаулықтардың талаптарын орындауын бақылау; 5. Технологиялық регламенттерге сәйкес жұмыс орындарын қамтамасыз етуді бақылау; 6. Тағылымдамадан өтушілерді даярлау бағдарламаларын іске асыру әдістерін қолдану.
		Білімдер: 6 разряд 1. Әр түрлі құралдар мен жабдықтарды қолдана отырып әрлеу жұмыстарын орындаудың технологиялық регламенті; 2. Әрлеу жұмыстарын орындау учаскесінің технологиялық сызбасы; 3. Ағаштан және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдарды әрлеу процесін реттеудің технологиялық режимі мен қағидалары; 4. Әрлеу жұмыстарын орындау учаскесінің ішкі және цех аралық коммуникацияларының орналасу сызбасы; 5. Еңбек міндеттерін орындау үшін қажетті көлемде адам ресурстарын басқару әдістері; 6. Тағылымдамадан өтушілерге арналған оқыту бағдарламаларын іске асыру әдістері мен тәсілдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)
17. Кәсіптің карточкасы «Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)»:		
Топтың коды:	7129-0	
Қызмет атауының коды:	7129-0-004	
Кәсіптің атауы:	Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2-7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Фимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Маңдайшаларды монтаждаушы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7129-0-007 Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Техникалық құжаттаманың, өрт қауіпсіздігінің талаптарына сәйкес маңдайшаларды монтаждау бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Маңдайшаларды монтаждау үшін негізгі жұмыстарды жүргізу (электронды емес)	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Маңдайшаларды монтаждау үшін негізгі жұмыстарды жүргізу (электронды емес)	Дағды 1: Маңдайшаларды монтаждау үшін негізгі жұмыстарды жүргізу (электронды емес)	Машықтар:	
		4-5 разряд 1. Өрі қарай орналастыру шарттары мен Тапсырыс берушінің тілектерін ескере отырып, жарнамалық конструкциялардың жеке эскиздерін әзірлеуді жүзеге асыру; 2. Макеттерді әзірлеу және құру; 3. Эскизге сәйкес материалдарды іріктеу және дайындау.	
		Білімдер:	
		4-5 разряд 1. Қазақстан Республикасының кәсіптік қызмет саласындағы заңдары және өзге де нормативтік құқықтық актілері; 2. Әр түрлі материалдардан және кез-келген күрделіліктен жарнамалық құрылымдарды жасау әдістері мен әдістері; 3. Дизайн негіздері; 4. Жобаның бөліктері бойынша жекелеген жобалық элементтердің сызбалары мен эскиздерін оқу үшін қажетті көлемде проекциялық сызу негіздері; 5. Қолданылатын құрылғылар мен жабдықтардың мақсаты мен жұмыс принципі; 6. Қолданылатын материалдардың қасиеттері мен ерекшеліктері; 7. Металл мен пластмассаға арналған желім құрамдарының қасиеттері мен мақсаты, оларды қолдану ережелері; 8. Еңбек заңнамасының негіздері; 9. Ішкі еңбек тәртібінің ережелері; 10. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	Дағды 2: Маңдайшаларды монтаждау үшін негізгі жұмыстарды жүргізу (электронды емес)	Машықтар:		
		4-5 разряд 1. Жарнамалық құрылымдарды, жеке бөлшектерді жасау және жинау; 2. Құрылымдардың электр элементтерін орнату және қосу; 3. Жарнамалық конструкцияларды монтаждауға қатысу; 4. Жарнамалық конструкцияларды әзірлеу мен дайындаудың жаңа әдістерін енгізу бойынша жұмыс жүргізу.		
		Білімдер: 4-5 разряд 1. Қазақстан Республикасының кәсіптік қызмет саласындағы заңдары және өзге де нормативтік құқықтық актілері; 2. Кесу және дәнекерлеу әдістері мен әдістері; 3. Отандық және шетелдік ұйымдардың жарнама-өндірістік саладағы жұмыс тәжірибесі; 4. Еңбек заңнамасының негіздері; 5. Ішкі еңбек тәртібінің ережелері; 6. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері.		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік Дәлдік			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:		
	4	Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)		
	5	Учаске шебері		
	6	Учаске бастығы		
	8	Басшы (басқарушы)		
18. Кәсіптің карточкасы «Терезелерді монтаждаушы»:				
Топтың коды:	7129-0			
Қызмет атауының коды:	7129-0-006			
Кәсіптің атауы:	Терезелерді монтаждаушы			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік спаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Балташы, 2-7 разряд			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Терезе орнатушы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Технологиялық регламенттердің, жобалық және жұмыс құжаттамасының, өрт қауіпсіздігінің талаптарына сәйкес ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде терезелерді монтаждау жөніндегі жұмыстарды орындау.			

Еңбек функциялардың сипаттамасы

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Терезелерді монтаждау үшін дайындық жұмыстарын орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Терезелерді монтаждау үшін дайындық жұмыстарын орындау	Дағды 1: Жұмыс орнын, жабдықтар мен материалдарды монтаждауға дайындау	<p>Машықтар:</p> <p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс сызбаларын оқу; 2. Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарына сәйкес жұмыс орнын ұйымдастырудың қауіпсіздігін бағалау; 3. Жұмыс орнының өндірістік санитария ережелері мен талаптарына сәйкестігін бағалау; 4. Терезелерді монтаждауды орындау үшін ауысымдық тапсырмаға сәйкес қажетті құралдарды, жабдықтарды, жабдықтар мен материалдарды таңдау; 5. Аппараттық құралдардың және қосымша терезе элементтерінің тұтастығын, толықтығын тексеру; 6. Монтаждау жұмыстарын жүргізу аймағына терезе жақтауының материалдары мен элементтерін беру процесінде жүк көтеру механизмін басқару; 7. Терезелердің геометриялық өлшемдерінің нақты ашылу өлшемдеріне сәйкестігін бағалау; 8. Жарық жеткіліксіз жағдайда жұмыс кезінде электр құралдарын қосу және жұмыс орнын жарықтандыру үшін электр сымдарының жарамдылығын бағалау; 9. Монтаждау жұмыстарын жүргізу аймағында терезе жақтауының материалдары мен элементтерін сақтау тәсілдері мен орындарын таңдау; 10. Терезелерді монтаждау кезінде құрылыс алаңында, Өрт, өнеркәсіптік қауіпсіздік және электр қауіпсіздігінде болған кезде еңбекті қорғау талаптарын қолдану; 11. Терезелерді орнату кезінде жеке қорғаныс құралдарын қолдану.

<p>Білімдер:</p> <p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терезелерді монтаждауды орындауға қойылатын технологиялық регламенттердің талаптары; 2. Құрылыстағы техникалық құжаттамаға қойылатын талаптар; 3. Терезелерді монтаждау кезінде жұмыс орнын ұйымдастыруға қойылатын талаптар; 4. Құрылыстағы шартты белгілер жүйесі; 5. Терезелерді монтаждау үшін құралдарды, жабдықтарды, жарақтарды және шығын материалдарын дайындау тәртібі; 6. Жұмыс аймағы шегінде терезе қаңқасының материалдары мен элементтерін тасымалдау және жинақтау ережесі; 7. Терезелерді монтаждау кезінде қолданылатын жабдықтарды, құралдарды, такелаждық жабдықтарды пайдалану тізбесі мен қағидалары; 8. Терезелерді қауіпсіз монтаждау үшін пайдаланылатын жеке қорғаныш құралдарының түрлері мен қолдану қағидалары; 9. Фурнитураның тұтастығын, толықтығын және терезелердің қосымша элементтерін тексеру тәртібі; 10. Терезелердің геометриялық өлшемдерінің саңылаудың нақты өлшемдеріне сәйкестігін тексеру тәртібі; 11. Тәуліктің қараңғы уақытында жұмыс орындарын жарықтандыру нормалары; 12. Биіктікте монтаждау жұмыстарын жүргізу қағидалары, осындай жұмыстарды жүргізуге қойылатын технологиялық талаптар; 13. Терезелерді монтаждау кезінде құрылыс алаңында, Өрт, өнеркәсіптік қауіпсіздік және электр қауіпсіздігінде болған кезде еңбекті қорғау талаптары; 14. Терезелерді монтаждау кезінде қауіпті және зиянды өндірістік факторлар; 15. Терезелерді монтаждау кезіндегі өндірістік санитария ережелері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
--------------------------	---

<p>Дағды 2: Ғимараттар мен құрылыстардың саңылаулары мен беттерін монтаждауға дайындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ескі терезелерді бөлшектеу әдістерін таңдау; 2. Терезелерді монтаждау жөніндегі техникалық шарттардың талаптарына сәйкес ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы беттерінің жай күйін бағалау; 3. Саңылау беттерін олардың ластану дәрежесі мен сипатына сәйкес тазарту, майсыздандыру және қатайту әдістерін таңдау; 4. Ашудың бұзылған жерлерін тығыздау, беттерді тегістеу және қираған беттерді праймер қосылыстарымен қатайту әдістерін таңдау; 5. Өрескел көлбеу аймағын тегістеу әдістерін таңдау; 6. Беттерді төрттен тігінен туралау әдістерін таңдау; 7. Жұмыс төсемінің периметрі бойынша қоршауы бар төсемдерді монтаждау тәртібі мен тәсілдеріне қойылатын талаптарды қолдану; 8. Терезелерді монтаждауды орындау үшін дайындық жұмыстарын жүргізуге технологиялық регламенттердің талаптарын қолдану.
--	--

		Білімдер:	
		2-3 разряд 1. Ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы беттерінің терезе жақтауының элементтерін бекітуге жарамдылығын тексеру әдістері мен ережелері; 2. Жұмыс төсемінің периметрі бойынша қоршауы бар төсемдерді монтаждау тәртібі мен тәсілдеріне қойылатын талаптар; 3. Терезелерді орнату үшін ойықтарды дайындау тәртібі; 4. Терезелерді орнату үшін дайындалған саңылаулардың сапасына қойылатын талаптар; 5. Тоқсандық беттерді тігінен туралау әдістері; 6. Терезе саңылауларының беттерін тазарту, майсыздандыру және қатайту әдістері; 7. Ашудың бұзылған учаскелерін тығыздау, беттерді тегістеу және қираған беттерді праймер қосылыстарымен қатайту әдістері; 8. Өрескел көлбеу аймағын тегістеу әдістері; 9. Ескі терезелерді бөлшектеу тәртібі мен әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Терезелерді монтаждаушы	
	4	Терезелерді монтаждаушы	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
19. Кәсіптің карточкасы «Терезелерді монтаждаушы»:			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-006		
Кәсіптің атауы:	Терезелерді монтаждаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Балташы, 2-7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Терезе орнатушы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Технологиялық регламенттердің, жобалық және жұмыс құжаттамасының, өрт қауіпсіздігінің талаптарына сәйкес ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде терезелерді монтаждау жөніндегі жұмыстарды орындау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Терезелерді монтаждау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Терезелерді монтаждау	Дағды 1: Терезе жақтауын орнату	Машықтар:
		<p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Монтаждау жұмыстарын жүргізу кезінде жұмыс сызбаларын оқып, технологиялық картаны пайдалану; 2. Бекіту элементтерінің түрі, олардың мөлшері, қажетті сипаттамалары және саны қабырға дизайнына және ол жасалған материалдарға байланысты таңдау; 3. Терезе жақтауының элементтерін бекіту үшін ғимараттың сыртқы қабырғасына бекіту бөлшектерін орнату орындарын белгілеу тәртібі мен тәсілдеріне қойылатын талаптарды қолдану; 4. Бекіткіштерді орнату үшін тесіктерді бұрғылау әдістерін таңдау; 5. Ғимараттың сыртқы қабырғасында бекіткіштерді тығыздау әдістерін таңдау; 6. Терезе бекіткіштерін орнату тәртібі мен әдістеріне қойылатын талаптарды қолдану; 7. Технологиялық регламенттердің талаптарын жобалау белгілеріне бекіте отырып, қаңқа элементтерін монтаждау тәртібі мен тәсілдеріне қолдану; 8. Терезе жақтауының орнатылған элементтерінің жұмыс сызбаларына сәйкестігін бағалау.

	<p>Білімдер:</p> <p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терезелерді қауіпсіз пайдалануға қойылатын техникалық регламенттердің талаптары; 2. Құрылыстағы техникалық құжаттамаға қойылатын талаптар; 3. Терезелерді монтаждауды жүргізуге қойылатын технологиялық регламенттердің талаптары; 4. Терезе жақтауын орнатуға қойылатын техникалық регламенттердің талаптары; 5. Құрылыстағы шартты белгілер жүйесі; 6. Монтаждау жұмыстарын жүргізу кезінде жұмыс сызбаларын және технологиялық карталарды құру қағидалары; 7. Терезелердің жіктеу құрылымы; 8. Қабырғалардың беткөйлерін әрлеу түрлері; 9. Қабырғалардың құрылымдық ерекшеліктері; 10. Жақтау материалдарының түрлері; 11. Терезе жақтауын бекіту түрлері және оларды қолдану ерекшеліктері; 12. Терезелердің тірек жақтауының схемалары; 13. Фимараттың сыртқы қабырғасына терезе бекіткіштерін орнатуға қойылатын технологиялық регламенттердің талаптары; 14. Терезе бекіткіштерін орнатуға арналған құралдарды қолдану түрлері мен ережелері; 15. Фимараттың сыртқы қабырғасында бекіту бөлшектерін орнату және тығыздау сапасына қойылатын талаптар; 16. Терезе жақтауының элементтерін монтаждау кезінде жұмыстарды өндіру технологиясы; 17. Фимараттың, құрылыстың сыртқы бетіндегі терезе элементтерін бекіту сапасына қойылатын талаптар; 18. Тұрғын үйлерде құрылыс жұмыстарын жүргізу режимін сақтау туралы нормативтік құқықтық актілердің талаптары; 19. Биіктікте жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік талаптары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Терезе жақтауын толтыру	<p>Машықтар:</p> <p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс сызбаларын оқып, терезелерді орнатудың технологиялық картасын қолдану; 2. Терезелерді орнату технологиясын қолдану; 3. Қажеттілікті анықтаңыз және терезе жабдықтарын реттеу әдісін таңдау; 4. Терезелерді орнату кезінде құралдар мен такелаждық жабдықты пайдалану; 5. Терезелерді монтаждау кезінде еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптарын қолдану. <p>Білімдер:</p> <p>4-5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терезелердің сыртқы түріне қойылатын талаптар; 2. Терезе арматурасының түрлері және оларды реттеу әдістері; 3. Фимараттың сыртқы қабырғасына терезелерді бекітуге қойылатын талаптар; 4. Тұрғын үйлерде құрылыс жұмыстарын жүргізу режимін сақтау туралы нормативтік құқықтық актілердің талаптары; 5. Биіктікте жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік талаптары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 3: Монтаждау тігістерінің құрылғысы	Машықтар: 4-5 разряд 1. Ғимараттың сыртқы қабырғасындағы жақтауға орнатылған терезелер арасындағы тігістерді орнату технологиясын қолдану; 2. Оқшаулағыш материалдарды кесу тәсілдерін қолдану; 3. Терезелерді жылудан қорғау, су, дыбыс және бу тосқауылдарын орнату бойынша жұмыстардың сапасын талдау; 4. Терезелерді монтаждау кезінде өндірістік санитария талаптарын қолдану; 5. Терезелерді монтаждау кезінде құрылыс алаңында, өрт, өнеркәсіптік қауіпсіздік және электр қауіпсіздігінде болған кезде еңбекті қорғау талаптарын қолдану; 6. Терезелерді орнату кезінде жеке қорғаныс құралдарын қолдану.
		Білімдер: 4-5 разряд 1. Орнату тігісін құру технологиясы және дизайны; 2. Орнату тігістерінің сыныптары; 3. Орнату тігісінің өлшемдеріне қойылатын талаптар; 4. Орнату саңылауының беттерін дайындауға қойылатын талаптар; 5. Монтаждау тігісіне қойылатын экологиялық талаптар; 6. Терезелерді жылудан қорғау, су, дыбыс және бу тосқауылдары құрылғысына қойылатын технологиялық регламенттердің талаптары; 7. Оқшаулағыш материалдардың қасиеттері; 8. Жіктердің түрлері және терезелерді жылудан қорғау, су, дыбыс және бу тосқауылдарын орнату тәсілдері; 9. Оқшаулағыш материалдардың сақталуын қамтамасыз етуге қойылатын талаптар; 10. Терезелердің климаттық сипаттамалары; 11. Терезелердің дыбыс өткізбейтін сипаттамалары; 12. Терезелердің жарық сипаттамалары; 13. Терезелердің жылу қорғау сипаттамалары; 14. Тұрғын ғимараттар мен құрылыстар үй-жайларының қызмет көрсетілетін аймағындағы температураның, салыстырмалы ылғалдылықтың және ауа қозғалысының жылдамдығының оңтайлы және рұқсат етілген нормалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Терезелерді монтаждаушы
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)
20. Кәсіптің карточкасы «Терезелерді монтаждаушы»:		
Топтың коды:	7129-0	
Қызмет атауының коды:	7129-0-006	
Кәсіптің атауы:	Терезелерді монтаждаушы	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Балташы, 2-7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Фимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Терезе орнатушы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Технологиялық регламенттердің, жобалық және жұмыс құжаттамасының, өрт қауіпсіздігінің талаптарына сәйкес фимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде терезелерді монтаждау жөніндегі жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Терезелерді монтаждауды жүргізуге жедел басшылық жасау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Терезелерді монтаждауды жүргізуге жедел басшылық жасау	Дағды 1: Терезелерді монтаждауды ұйымдастыру	Машықтар:	
		6-7 разряд 1. Жобалық және жұмыс құжаттамасын оқу; 2. Жабдыққа, құрал-саймандарға, материалдарға, жинақтауыштар мен жарақтандыруға учаскенің сапалық және сандық қажеттілігін бағалау; 3. Материалдарды, конструкцияларды, бұйымдарды қабылдау, оларды жинақтау, есепке алу және есептілікті дайындау тәртібіне қойылатын талаптарды қолдану; 4. Терезелерді монтаждау бойынша жұмыстардың орындалу мерзімдері мен құрамын айқындау; 5. Ауысымдық тапсырмаларды рәсімдеу; 6. Терезелерді монтаждау бойынша жұмыстардың орындаушыларын анықтау; 7. Жұмыс уақытын, әзірлеуді, тоқтап қалуды есепке алу бойынша құжаттарды ресімдеуге қойылатын талаптарды қолдану; 8. Еңбекті қорғау жөніндегі жұмысшыларға нұсқама беру тәртібіне және жабдықты техникалық пайдалану қағидаларына қойылатын талаптарды қолдану; 9. Ауысым жұмысының басында және соңында аяқталмаған өндіріске түгендеу жүргізу тәртібіне қойылатын талаптарды қолдану; 10. Терезе блогын орнату үшін қолданылатын материалдардың сапасын бағалау; 11. Терезелердің сапасын, толықтығын және саңылаулардың өлшемдеріне және технологиялық талаптарға сәйкестігін бағалау; 12. Терезе ашылуының терезелерді орнатуға дайындығын бағалау.	

<p>Білімдер:</p> <p>6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терезелерді монтаждау жөніндегі жұмыстарды орындау саласындағы жобалау және жұмыс құжаттамасының құрылымы мен мазмұны; 2. Құрылыстағы шартты белгілер жүйесі; 3. Учаскенің қажетті жабдықтармен, құралдармен, материалдармен, жинақтауыштармен және жарақтандырумен қамтамасыз етілуіне бақылау жүргізу, сондай-ақ оларды есепке алу және тиісті есептілікті ұсыну тәртібі; 4. Материалдарды, конструкцияларды, бұйымдарды қабылдауды, оларды қоймаға салуды, есепке алуды және есептілікті дайындауды ұйымдастыру тәртібі; 5. Терезелерді монтаждау бойынша жұмыс кестесінің құрылымы; 6. Ауысымдық тапсырмаларды бөлу тәртібі мен принциптері; 7. Жұмыс уақытын, өзірлеуді, тоқтап қалуды есепке алу жөніндегі құжаттарды ресімдеу қағидалары; 8. Кіріс-шығыс құжаттамасын жүргізу қағидалары; 9. Еңбекті қорғау және жабдықты техникалық пайдалану қағидалары бойынша жұмысшыларға нұсқама жүргізу тәртібі; 10. Ауысым жұмысының басында және соңында аяқталмаған өндіріске түгендеу жүргізу тәртібі; 11. Терезелерді монтаждау үшін қолданылатын материалдарға кіріс бақылауын жүргізу тәртібі мен қағидаттары; 12. Терезелерге кіру бақылауын жүргізу тәртібі мен қағидаттары; 13. Қоршау конструкциясының терезе саңылауына кіріс бақылауын жүргізу тәртібі мен принциптері.
--

Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
--------------------------	---

<p>Дағды 2: Терезелерді монтаждауды жедел бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>6-7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терезелерді орнатудың технологиялық процесінің сапасын және оның технологиялық регламенттер мен стандарттардың талаптарына сәйкестігін талдау; 2. Терезелерді монтаждау кезінде жеке қорғаныс құралдарын пайдалануға қойылатын талаптардың сақталуын бағалау; 3. Терезелерді монтаждау кезінде өндірістік және еңбек тәртібі, Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарының сақталуын бағалау; 4. Терезелерді орнатудың жоспарлы мерзімдерінің сақталуын талдау; 5. Жабдықтарды, материалдар мен компоненттерді пайдаланудың ұтымдылығын талдау; 6. Технологиялық процестің мерзімдері сақталмаған немесе сапасы бұзылған жағдайда түзету іс шараларының тізбесін айқындау; 7. Іргелес құрылыс учаскелерімен өзара әрекеттесу тетіктері мен тәсілдерін таңдау (қажет болған жағдайда); 8. Атқарушылық құжаттаманы жүргізуге қойылатын талаптарды қолдану; 9. Терезелерді орнату бойынша жұмыстардың нәтижелерін бағалау және оларды қабылдау тәртібіне қойылатын талаптарды қолдану.
---	--

		Білімдер:	
		6-7 разряд 1. Жабдықтарды, материалдар мен жинақтауыштарды ұтымды пайдалануға қойылатын талаптар, оларды пайдалану нормалары; 2. Өндірістік бақылауды жүргізу тәртібі мен тәсілдері; 3. Іргелес құрылыс учаскелерімен өзара іс-қимыл тәртібі және тәсілдері (қажет болған жағдайда); 4. Атқарушылық құжаттаманы жүргізу тәртібіне қойылатын талаптар; 5. Терезелерді монтаждау бойынша жұмыстардың нәтижелерін қабылдау тәртібіне қойылатын талаптар; 6. Атқарушылық құжаттаманы жүргізу қағидалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
21. Кәсіптің карточкасы «Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы»:			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-007		
Кәсіптің атауы:	Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	57-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (57-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 7 сәуірдегі № 125 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 8 сәуірде № 20336 болып тіркелді. Экспозиция және көркемдік-бедерлеу жұмыстарының монтажшысы, 3-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Экспозицияны монтаждау және көркемдік-безендіру жұмыстары бойынша жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7129-0-004 Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Экспозицияны және жоғары эксплуатациялық (эргономикалық) сипаттамаларды қамтамасыз ететін көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Экспозицияны және көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау кезінде қарапайым жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Экспозицияны және көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау			

кезінде қарапайым жұмыстарды орындау	Дағды 1: Қарапайым сәндік-көркем экспонаттарды, витриналарды, стендтерді, сәндік элементтерді монтаждау	Машықтар: 3-4 разряд 1. Шағын механикаландыру құралдарының, қол, электр және пневмоқұралдың көмегімен көрме залдарында және уақытша мақсаттағы көрмелерде суретшілердің монтаждау парақтары, сызбалары мен эскиздері бойынша қарапайым сәндік-көркем экспонаттарды, витриналарды, стендтерді, сәндік элементтерді монтаждауды орындау; 2. Экспонаттарды экспозиция үшін дайын шаблондар бойынша дайындау.	
		Білімдер: 3-4 разряд 1. Көркем шығармалардың шағын экспонаттарын тік және көлденең жазықтықтарда бекіту тәсілдері; 2. Қабырғалардағы тесіктерді қолмен және механикалық жолмен тесу әдістері; 3. Бекіткеннен кейін тесіктерді тығыздау әдістері; 4. Тіректерде жұмыс істеу тәсілдері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Шығармашылық және шығармашылық Көп мәселелік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Фимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы	
	4	Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
22. Кәсіптің карточкасы «Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы»:			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-007		
Кәсіптің атауы:	Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	57-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (57-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 7 сәуірдегі № 125 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 8 сәуірде № 20336 болып тіркелді. Экспозиция және көркемдік-бедерлеу жұмыстарының монтажшысы, 3-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Фимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Экспозицияны монтаждау және көркемдік-безендіру жұмыстары бойынша жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7129-0-004 Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Экспозицияны және жоғары эксплуатациялық (эргономикалық) сипаттамаларды қамтамасыз ететін көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Экспозицияны және көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау кезінде күрделілігі орташа жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Экспозицияны және көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау кезінде күрделілігі орташа жұмыстарды орындау	Дағды 1: Сәндік-көркем экспонаттардың, витриналардың, стендтердің, сәндік элементтердің күрделілігі орташа монтаждау	Машықтар: 5 разряд 1. Суретшілердің монтаждау парақтары, сызбалары мен эскиздері бойынша декоративтік-көркем экспонаттардың, витриналардың, стендтердің, декоративтік элементтердің күрделілігі орташа монтаждауды орындау; 2. Металл мен шыныдан жасалған экспонаттарды орналастыру үшін қарапайым құрылғылар жасау; 3. Бөлшектерді түйісу орындарында сәйкестендіруді, шабровканы, жұмсақ дәнекерлеумен дәнекерлеуді, металдан қарапайым профильдерді тартуды орындау; 4. Терезелер мен экспонаттарға арналған жиіктерді орау және тазалау арқылы әйнекті кесу; 5. Түйіндерді, бөлшектерді, бұйымдар мен құрылғыларды жинау; 6. Экспонаттарды шаблондар бойынша жазықтықта орналастыру; 7. Төбелерде, қабырғаларда, едендерде бороздарды тесіп, бекіту құралдарын дайындап, бекіту орындарын дайындау.	
		Білімдер: 5 разряд 1. Суретшілердің шаблондары, сызбалары, монтаж парақтары, эскиздері мен суреттері бойынша металл және шыныдан бөлшектерді дайындау тәсілдері; 2. Дәнекерлеуді орындау ережелері; 3. Металдардың, әйнектің және дәнекерлердің қасиеттері; 4. Бекіту құралдарын дайындау әдістері.	
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Шығармашылық және шығармашылық Көп мәселелік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
23. Кәсіптің карточкасы «Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы»:			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-007		
Кәсіптің атауы:	Экспозиция және көркем-безендіру жұмыстары монтажшысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	57-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (57-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 7 сәуірдегі № 125 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 8 сәуірде № 20336 болып тіркелді. Экспозиция және көркемдік-бедерлеу жұмыстарының монтажшысы, 3-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Фимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Экспозицияны монтаждау және көркемдік-безендіру жұмыстары бойынша жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7129-0-004 Маңдайша монтажшысы (электрондыққа жатпайтын)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Экспозицияны және жоғары эксплуатациялық (эргономикалық) сипаттамаларды қамтамасыз ететін көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Экспозиция мен көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау және дайындау кезінде күрделі жұмыстарды орындау 2. Экспозицияны монтаждау және құрастыру кезінде аса күрделі және бірегей жұмыстарды және көркемдік-безендіру жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Экспозиция мен көркемдік-безендіру жұмыстарын монтаждау және дайындау кезінде күрделі жұмыстарды орындау	Дағды 1: Күрделі сәндік-көркем экспонаттарды, витриналарды, стендтерді, сәндік элементтерді монтаждау және дайындау	Машықтар:	
		6 разряд 1. Суретшілердің эскиздері немесе металл мен шыныдан жасалған бұйра композициялары бар дайын үлгілер бойынша монтаждау және күрделі сәндік-көркем экспонаттар, витриналар, стендтер, сәндік элементтер жасау; 2. Күрделі профильдерді тарту; 3. Қатты дәнекерлеуді орындау; 4. Өнім түйіндерін жинау; 5. Күрделі шаблондар жасау.	
	Білімдер:		6 разряд 1. Күрделі шаблондарды жасау әдістері мен тәсілдері; 2. Әйнекпен біріктірілген күрделі құрылымдарды жасау әдістері; 3. Қатты дәнекерлеуді орындау ережелері; 4. Күрделі экспонаттар мен конструкцияларды бекіту түрлері; 5. Көтеру механизмдерімен жұмыс істеу тәсілдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 2: Экспозицияны монтаждау және құрастыру кезінде аса күрделі және бірегей жұмыстарды және көркемдік-безендіру жұмыстарын орындау	Дағды 1: Аса күрделі, бірегей көркем-сәндік экспонаттарды монтаждау және құрастыру	Машықтар:	
		6 разряд 1. Басқа материалдарды қолдана отырып, металдан, шыныдан, пластиктен жасалған мұражай-көрме экспозициясы үшін суретшілердің жеке тапсырыстары, сызбалары мен эскиздері бойынша аса күрделі, бірегей көркем-сәндік экспонаттарды монтаждау және құрастыру; 2. Монтаждау жұмыстарын жүргізу үшін технологиялық жабдықтарды дайындау.	

		Білімдер:	
		6 разряд 1. Суретшілердің эскиздері бойынша аса күрделі, бірегей көркем-сәндік экспонаттарды монтаждау тәсілдері; 2. Стендтерде және витриналарда экспозициялық жазықтықтарды белгілеу ережесі; 3. Күрделі және ірі экспонаттарды монтаждау кезінде биіктіктегі орындарды белгілеу ережелері; 4. Технологиялық жабдықты, бекіту құралдарын есептеу ережесі; 5. Көркем туындыларды монтаждау кезінде олармен жұмыс істеу ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Шығармашылық және шығармашылық Көп мәселелік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Фимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
24. Кәсіптің карточкасы «Сахна монтажшылары»:			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-008		
Кәсіптің атауы:	Сахна монтажшылары		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	58-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (58 -шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 12 қазандағы № 373 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қазанда № 24767 болып тіркелді. Сахнаны құрастырушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Фимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сахна монтажшысы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындауға және монтаждауға қатысу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1:	Театрларға, корпоративтік		

іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде жұмыстарды орындау	Дағды 1: Сахнаны монтаждау (безендіру)	Машықтар:	
		1. Кезекті спектакльдер мен репетициялар өткізу кезінде сахнаны монтаждау (ресімдеу) ; 2. Сахнада және жаттығу бөлмелерінде декорациялар мен жиһаздарды орнату, жұмсақ декорацияларды ілу, сахна машинисінің нұсқауларына сәйкес үзілістер мен жиі өзгерістер кезінде декорацияларды қайта реттеу.	
		Білімдер: 1. Спектакльді безендіру үшін қолданылатын декорациялар; 2. Сахналық жабдықтың құрылысы және жұмыс принципі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Сахна монтажшылары	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
25. Кәсіптің карточкасы «Сахна монтажшылары»:			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-008		
Кәсіптің атауы:	Сахна монтажшылары		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	58-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (58 -шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 12 қазандағы № 373 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қазанда № 24767 болып тіркелді. Сахнаны құрастырушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сахна монтажшысы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындауға және монтаждауға қатысу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде дайындық жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Театрларға, корпоративтік іс-шараларға,			

тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде дайындық жұмыстарын орындау	Дағды 1: Сахнаны монтаждау (ресімдеу) алдында дайындық жұмыстары	Машықтар:	
		1. Декорацияларды, сахналық мүлікті ұсақ жөндеу және таза ұстау; 2. Қажет болған жағдайда шу аппараттарында жұмыс істеу; 3. Стационар жағдайында, көшпелі спектакльдер, гастрольдер кезінде декорациялар мен сахналық мүлікті тасымалдау кезінде тиеу-түсіру жұмыстарын орындау; 4. Өрт қауіпсіздігі ережелерінің сақталуын қамтамасыз ету.	
		Білімдер:	
		1. Сахнаны жабдықтау; 2. Декорацияларды, сахналық жабдықтарды орнату және бекіту ережесі; 3. Қауіпсіздік техникасы және өртке қарсы іс-шаралар қағидалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Фимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Сахна монтажшылары	
	4	Сахна монтажшылары	
	5	Учаске шебері	
	6	Учаске бастығы	
	8	Басшы (басқарушы)	
26. Кәсіптің карточкасы «Сахна монтажшылары»:			
Топтың коды:	7129-0		
Қызмет атауының коды:	7129-0-008		
Кәсіптің атауы:	Сахна монтажшылары		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	58-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (58 -шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 12 қазандағы № 373 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қазанда № 24767 болып тіркелді. Сахнаны құрастырушы, 3 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Фимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Сахна монтажшысы ретінде жұмыс тәжірибесі кемінде бір жыл		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындауға және монтаждауға қатысу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде ілеспе жұмыстарды орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде ілеспе жұмыстарды орындау	Дағды 1: Театрларға, корпоративтік іс-шараларға, тележобаларға арналған сәндік безендіру мен сахналық конструкцияларды дайындау және монтаждау кезінде ілеспе жұмыстарды орындау	Машықтар:
		3 разряд 1. Режиссердің немесе іс-шараны ұйымдастырушының идеясына сәйкес функционалды және эстетикалық тартымды баға жасау; 2. Сахналық құрылымдардың жоспарлары мен сызбаларын оқып, түсіндіру; 3. Декорацияларды, подиумдарды, сахна сахнасын, жарықтандыру құрылғыларын және сахнаның басқа элементтерін орнату және жинау; 4. Дыбыстық және жарық жабдықтарын баптау және тексеру; 5. Деректемелерді жылжытуға және орнатуға қатысу.
		Білімдер:
		3 разряд 1. Сахналық жабдықтың құрылымы және жұмыс принципі; 2. Жұмыстарды қауіпсіз орындау талаптары; 3. Құралдармен және жабдықтармен жұмыс істеу дағдылары; 4. Инновациялық шешімдердің талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Фимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Учаске шебері
	6	Учаске бастығы
	8	Басшы (басқарушы)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

27. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

С.Ж. Курмангожина, +7 (705) 120 21 39, snip.07@mail.ru

28. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы" ЗТБ (СРО "РСПК"), жұмыс тобы

Жоба жетекшісі:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83

29. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: №03-24-5/623 , 17.11.2023 г.

30. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 11.11.2023 г.

31. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 12.12.2023 г.

32. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 г.

33. Болжамды қайта қарау күні: 31.12.2026 г.